

רע"פ 898/13 - אלכסנדר וייס נ' מדינת ישראל

רע"פ 898/13 - אלכסנדר וייס נ' מדינת ישראל לעליון

רע"פ 898/13 אלכסנדר וייס

נ ג ד

מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

[10.02.2013]

כבוד השופט א' שהם

בקשת רשות ערעור על פסק דין של בית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, מיום 24.1.2013, בעפ"ת 12-12-46033, אשר ניתן על ידי השופט ר' בן יוסף בשם המבוקש - עו"ד שי גלעד

הchlulta

1. לפני בקשה רשות ערעור על פסק דין של בית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, אשר ניתן על ידי כב' השופט ר' בן יוסף, בעפ"ת 12-12-46033, מיום 24.1.2013. בפסק דין דחאה בית-המשפט המחוזי את ערעורו של המבוקש על הכרעת הדין של בית-משפט השלום ל汰בורה בתל-אביב-יפו (להלן: בית המשפט ל汰בורה), אשר ניתנה על ידי כב' השופט י' ויטלסון - סג"ג, בפ"ל 09-1705, מיום 4.9.2012. כמו כן, דחאה בית-המשפט המחוזי את ערעורו של המבוקש על גזר הדין של בית-משפט ל汰בורה, מיום 14.11.2012.

בד בבד עם הגשת בקשה רשות הערעור, הגיש המבוקש בקשה לעיכוב ביצוע, חלקו, של פסק דין של בית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, אשר ניתן, כאמור, ביום 24.1.2013.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבוקש הוגש כתוב אישום, אשר ייחס לו עבירות של נהייה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה); נהייה ללא רשיון נהיגה תקף, לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה; שימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח בת תוקף, לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנوعי [נוסח חדש], התש"ל-1970.

3. מעובדות כתוב האישום עולה, כי ביום 24.3.2009, בשעה 14:50 או בסמוך לה, נהג המבוקש במוניות, ברחוב הסתדרות בחולון, וזאת חרף העובדה שהוא נposal מהחזיק ברישיון נהיגה, לפי "שיטת הניקוד", על-ידי משרד הרישוי, לתקופה של שלושה חודשים, וזאת החל מיום 18.2.2009. עוד עולה מכתב האישום, כי דבר הפסילה הובא לידיית המבוקש, והוא אף הפקיד את רישיונו במשרד הרישוי, ביום כניסה הפסילה לתוקף.

4. ביום 2.9.2012, הורשע המבוקש בבית-המשפט לעתבורה, בעבירות אשר יוחסו לו בכתב האישום. בהכרעת דין דינה דינה בית-המשפט את שתי טענות ההגנה המרכזיות, אשר נטענו על-ידי המבוקש. תחילתה, קבע בית-המשפט לעתבורה כי עדותו של המבוקש בבית-המשפט, לפיה, הוא שכח, בתום ליבו, כי הוא מצוי תחת פסילת רישיון, אינה אמינה עליו. זאת, לאור גרסתו המוקדמת של המבוקש בחקירתו, מיום 24.3.2009, כפי שהוגשה לבית-המשפט, שם אישר המבוקש, כי "לגביו הפטילה של משרד הרישיון יודיעו שאנו פסול ולקחו לי את רשיון הנהיגה ל-3 חודשים מטאሪך". [...] בראצוני לומר, שאני ש��ע בחובות [...] ולכן לקחתי את הסיכון ונוהרתי במוניות שידעת ש אסור לי(lnahog)".
בהמשך, התייחס בית-המשפט לעתבורה, לטענתו הננספת של המבוקש, לפיה פסילת רישיון "מנהלית" על-ידי משרד הרישיון, מכוח סעיף 69א(ב) לפקודת העתבורה, אינה "פסילה עונשית", במובנו של סעיף 35 לפקודת העתבורה, אותה מוסמך להטיל רק בית-המשפט. לפיכך, נטען, כי בעת קורות האירוע, מושא כתוב האישום, לא נהג המבוקש "זמן פסילה", במובנו של סעיף 67 לפקודת העתבורה, ולכן אין להרשיעו בעבירה לפי סעיף זה. בית-המשפט דחה טענה זו, מכלול וכל, וקבע, בהסתמך, בין היתר, על פסיקת בית-משפט זה, כי מבחינה נורמטטיבית, דיןה של הפטילה המנהלית על-ידי משרד הרישיון, מכוח סעיף 69א(ב), כדין פסילת רישיון נהיגה על-ידי בית-המשפט. לפיכך, קבע בית-המשפט לעתבורה, כי המבוקש נהג תחת פסילת רישיון נהיגה, והרשיעו בעבירות המוחוסות לו בכתב האישום.
5. ביום 14.11.2012, גזר בית-המשפט לעתבורה את עונשו של המבוקש. במסגרת גזר דין הדגש בית-המשפט את עברו העתבורתי המכבד של המבוקש, כולל מעל ל-100 הרשעות קודמות, וקבע, כי, לגישתו, נהיגה בזמן פסילה מחייבת עונש של מאסר בפועל, ובפרט, כאשר המבוקש הוא נהג מונית מקטועי. על-יסוד שיקולים אלה, ולאחר שנתן דעתו גם להבעת החרטה, המאוחרת, של המבוקש, גזר בית-המשפט לעתבורה על המבוקש, עונש של 6 חודשים מאסר, לריצוי בדרך של עבادات שירות; 12 חודשים מאסר על-תנאי, לביל יעבור, למשך שלוש שנים, עבירה של נהיגה בזמן פסילה; ופסילה מלקבול או להחזיק רישיון נהיגה, לתקופה של 8 חודשים. בנוסף, השיטת בית-המשפט לעתבורה על המבוקש, קנס בסכום של 2,000 ₪, או 60 ימי מאסר תחתיו.
5. ביום 24.12.212, ערער המבוקש על פסק דיןו של בית-המשפט לעתבורה לבית-המשפט המחויז בתל-אביב-יפו. את ערעورو תלה המבוקש, בעיקר, סיבב אותה טענה מרכזית, כפי שהעלתה בפני הערכאה הדינונית, לפיה, פרשנות ראויה של פקודת העתבורה ושל תקנות העתבורה, התשכ"א-1961 (להלן: תקנות העתבורה), מביאה לכל מסקנה, כי פסילת ראשון נהיגה על-ידי משרד הרישיון, מכוח סעיף 69א(ב) לפקודת העתבורה, אינה בגדר "פסילה", במובנו של סעיף 67 לפקודת העתבורה. ולכן, כך נטען, שגתה הערכאה הדינונית משהרשיעה את המבוקש בעבירה של נהיגה בזמן פסילת ראשון, לפי סעיף 67 לפקודת העתבורה.

לסיום, טען המבוקש, בשולי דבריו, כי שגתה הערכאה הדינונית משלא קיבלת את גרטתו, כי ביצע את העבירות המียวחשות לו בכתב האישום, בתום לב, "וمن הדין [היה] לייחס לו הגנה של טעות במצב הדברים".

לחילופין, ערער המבוקש על חומרת העונש, אשר נגזר עליו, וטען, כי שגתה הערכאה הדינונית משלא שקללה כראוי את נסיבותיו האישיות ואת נסיבותו המוחזות של המקרה. כך, בין היתר, הדגיש המבוקש, את גילו המתකדם, את אופיו המלא של עבירות התעבורה אשר באמתהתו, את השלכות עונש הפסילה על מקור פרנסתו, ואת הזמן הרב, כ-4 שנים, אשר חלף מאז ביצוע העבירות, מושא כתוב האישום. על דברים אלה הוסיף המבוקש, כי שגתה הערכאה הדינונית משלא שקללה כראוי, בעת שגזרה את דיןו, את העובדה, כי, הוא סבר, "באמת ובתמים כי הוא מורה לנוהגה". על יסוד דברים אלה טען המבוקש, כי העונש, אשר הושת עליו, חמoro יתר על המידה, וחורג מעקרון אחידות העונישה.

6. ביום 24.1.2013, דחה בית המשפט המוחזק את ערעורו של המבוקש. בהתייחסו לטענות לעניין הכרעת הדין, נקבע, כי, בצדך דחתה הערכאה הדינונית, את טענת המבוקש, כי שכח, בתום לב, כי הוא מצוי תחת פסילת רישיון. זאת, לאחר, שבדומה לערכאה הדינונית, ביקר בבית-המשפט המוחזק את אמרתו של המבוקש, בחקירות, כי "[...] ידעתני אני פסול [...]" לחייבי את הסיכון ונוהגי במוניטין שידעתני שאסור לי לנוהג [...]. בהמשך, דחה בית-המשפט המוחזק את טענותו המרכזית של המבוקש, בדבר ההבחנה שבין פסילה "מנהלית" מכוח סעיף 69א(ב) לפקודת התעבורה, לבין "פסילה עונשתית" מכוח סעיף 35 לפקודת התעבורה, תוך שאמץ את נימוקי הערכאה הדינונית, במלואם. בהקשר זה קבע בית-המשפט המוחזק, כי [...] הפרשנות הთכליתית הולמת מחיבת להביא לתוצאה של מי שנוהג כאשר עליו לנוהג עליידי כל רשות, פסול מלנהוג, ואם הוא נהוג הוא עובר עבירה לפי סעיף 67 [لפקודת התעבורה]".

אשר לטענות בדבר חומרת העונש, נקבע, כי, בשים לב לעבורי התעבורי המכבד של המבוקש, העונשים אשר הושתו עליו, לרבות הকנס ועונש המאסר בעבודות שירות, מעוגנים בהלכתו של בית-משפט זה, ואין חורגים לחומרה מן המקובל בפסקה. זאת, חרף נסיבותיו האישיות של המבוקש, כפי שהציג בפני בית-המשפט.

על-יסוד האמור לעיל, דחה בית-המשפט המוחזק את ערעורו של המבוקש, על שני חלקיו.

הבקשה 7. ביום 4.2.2013, הגיע המבוקש, באמצעות בא-כוcho, עו"ד שי גלעד, בבקשת רשות ערעור, לבית-משפט זה. בבקשתו, חזר המבוקש על טעنته המרכזית, כפי שנטעהה בפני הערכאות הקודמות, ולפיה, פרשנותו הרואה של פקודת התעבורה ושל תקנות התעבורה, מביאה לידי מסקנה, כי פסילת רישון מכוח סעיף 69א(ב) לפקודת התעבורה, אינה בגדר "פסילה" במובנו של סעיף 67 לפקודת התעבורה, על כל המשתמע מכך. שאלת משפטית זו, כך נטען, היא בעלת "חשיבות" רחבה היקף, החורגת מעניהם של הצדדים בבקשת רשות הערעור.

דין והכרעה

8. למקרא האמור בבקשת רשות העreau, נחה דעתך, כי עניינו של המבוקש אינו מקיים עיליה לדין "בגלוול שלישי", בפני בית-משפט זה.
9. כלל הוא בשיטת משפטנו, כי בבקשת רשות ערעור שמורה אך לאותם מקרים ייחודיים, המעלים שאלת משפטית כבדת משקל או סוגיה ציבורית, החורגת מעניינם של הצדדים הישרים לה (ראו, רע"פ 861/13 פנדקה נ' מדינת ישראל 06.2.2013; רע"פ 757/13 סיגברט נ' מדינת ישראל 24.1.2013); רע"פ 216/13 זלוב נ' מדינת ישראל 14.1.2013; רע"פ 8727/12 הנسب נ' מדינת ישראל 31.12.2012). לאחר עיון מדויק בבקשת רשות העreau, כמו גם בצروفותיה, ולאחר זיקוק הטענות המועלות בבקשתה, סבורני, כי אין מדובר באחד מקרים מיוחדים המצדיקים מתן רשות ערעור, בפני בית-משפט זה. חurf הניסיון, לשות לעניינו של המבוקש "אופי חוקתי" עקרוני, הרו שיעירן של הטענות המועלות על-ידו, נוגע לעניינו הפרטי בלבד, ולניסיונו של בא-כוחו להציג פרשנות דחוקה, להוראות פקודת התעבורה. מטעם זה בלבד, דין הבקשה להידוחות.
10. עיון בבקשת רשות העreau, מוגלה, כי תוכנה של הבקשה, הוא העתק, כמעט מושלם, של הودעת העreau, אשר הגיע המבוקש, באמצעות בא-כוחו, לבית המשפט המחויז. סבורני, כי לא זו בלבד, שהבקשה שלפנוי אינה מעלה כל שאלה משפטית הרואה להידון במסגרת דין ב"גלוול שלישי", בפני בית-משפט זה, אלא שהעתיקת הטענות, מלמדת, כי מדובר דה-פקטו, בניסיון לבצע "מקצה שיפורים", במסגרת הליך נוסף של ערעור. זאת, כפי שקבעתי, לא אחת, אין מקום לאפשר (ראו, רע"פ 575/13 סיגברט נ' מדינת ישראל 24.1.2013; רע"פ 12/12/2013 אברמוביץ נ' מדינת ישראל 8.1.2013; רע"פ 12/9019/12 חטיב נ' מדינת ישראל 17.12.2012)).
11. לעומת מה הנדרש, אבקש להתייחס בקצרה לגוףן של טענות המבוקש. כאמור, טוען בא-כוח המבוקש, כי דין פסילת ראשון נהיגה מכוח סעיף 69(ב) פקודת התעבורה, אין כדין פסילת ראשון נהיגה מכוח סעיף 35 פקודת התעבורה. למסקנה זו מנסה בא-כוח המבוקש להגעה, באמצעות ניתוח פרשני המבוסס, לכואורה, על לשון פקודת התעבורה ותקנות התעבורה, ואני רואה צורך להביע דעתה באשר לפרשנות לשוניות זו. דרך פרשנית מעין זו, המנסה להתביס, אך ורק, על לשון החוק, תוך דחיקה לקרן זווית של התכליות המונחות בסיס פקודת התעבורה ותקנות התעבורה, חוטאת לתורת הפרשנות המקובלת, ואין בידי לקבלה (ראו, בהקשר זה, אהרן ברק פרשנות תכליתית במשפט 254 (2003), וההਪניות שם). בחינה תכליתית, של הוראות החוק הנדונות, מביאה לידי מסקנה, כי מצדה ערצתה העreau בקובעה, כי "[...]" הפרשנות התכליתית הולמת מחיבת להביא לתוצאה שכלי מי שנוהג כאשר נאסר עליו לנוהג על-ידי כל רשות, פסול 69(ב), ואם הוא נהוג הוא עבר עבירה לפי סעיף 67". לטעמי, דינה של פסילת ראשון על-ידי רשות מנהלית, מכוח סעיף 69(ב), כדין פסילת ראשון על-ידי בית-משפט, על כל המשמעויות שיש לדבר, בגין לביצוע העבירה של נהיגה בזמן פסילה. כל פרשנות אחרת, חוטאת לתכלית הבוראה והגד משמעית של הוראות החוק הנדונות, ואין בידי לקבלה, מה גם שהיא אינה עולה בקנה אחד עם ההגיון והascal הישר, שאף הם צריכים לבוא לידי ביטוי בנדון דין.
12. סיכום של דברים, משלא מצאתי כי קיימת הצדקה לדין בעניינו של המבוקש במסגרת הליך שיפוטי נוסף, הנסי דוחה את הבקשה למתן רשות ערעור.

לאור התוצאה אליה הגעת, אין עוד צורך לדין בבקשת לעיכוב ביצוע עונש הפסילה, אשר הושת על המבוקש. ניתנה היום, לשבט התשע"ג (10.2.2013).